

Nr 146*Utlåtande i anledning av motioner om förläggning av skjutfältet i Ringenäs till annan plats.*

(1:a avd.)

I de likalydande motionerna I: 190 av herr *Mossberger* och II: 245 av herr *Josefsson* i Halmstad har hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning av frågan om annan förläggningsplats för skjutfältet i Ringenäs.

Utskottet. Ringenäs skjutfält är beläget vid kusten ca 10 km väster om Halmstad. Fältet har förvärvats i två etapper efter beslut av riksdagen i anledning av propositionerna 1943: 344 och 1951: 109. Av innehållet i förstnämnda proposition framgår att omfattande undersökningar av olika markområden föregått valet av Ringenäs som skjutfält för i första hand dåvarande Göteborgs luftvärnsskår. I propositionen 1951: 109 konstaterades att Ringenäs var den enda lämpliga platsen på västkusten för luftvärnsskjutningar.

Skjutfältet omfattar i dagens läge ca 132 hektar. Det användes till övervägande delen, ca 80 %, för luftvärnsskjutning av Göta luftvärnsregemente (Lv 6) samt vid enstaka tillfällen av Skånska luftvärnsregementet (Lv 4). Därutöver utnyttjas fältet av Hallands regemente (I 16) och infanteriets kadett- och aspirantskola (InfKAS) för huvudsakligen skjutning med pansarvärnsvapen. Det användes vidare såsom förläggnings- och utbildningsplats för repetitionsförband vid I 16.

I juli 1965 anmälde fortifikationsförvaltningen till Kungl. Maj:t att inom Halmstads kommunblock pågick arbete med upprättande av regionplan för Halmstadsregionen och att det därför kunde förutses uppkomma intressekonflikter mellan den civila samhällsplaneringen och Halmstads garnisons behov av välbelägen övningsmark. Ämbetsverket hemställde att försvarets fastighetsnämnd måtte få uppdrag att verkställa erforderlig utredning i ärendet. Med anledning härav uppdrog Kungl. Maj:t den 9 september 1965 åt fastighetsnämnden att utreda hithörande frågor och att inkomma med av utredningen betingade förslag.

I anledning härav upptog fastighetsnämnden överläggningar med samarbetsnämnden i Halmstads kommunblock och Halmstads stad. Från blockets och stadens sida framställdes därvid önskemål att Ringenäs skulle avstås av försvaret för fritidsändamål (strövområden). Kunde detta icke ske

angavs som ett minimiönskemål från civil sida att skjutningarna kunde upphöra sommartid.

Efter verkställd utredning har fastighetsnämnden i yttrande den 19 december 1966 över översiktsplan för Halmstads kommunblock uttalat bl. a. följande.

»Fastighetsnämnden delar uppfattningen att det med hänsyn till fritidsbebyggelsen intill Ringenäs i och för sig skulle vara önskvärt, om skjutningarna vid Ringenäs skulle kunna flyttas till annan plats. Emellertid måste nämnden, nu liksom under planarbetets gång, erinra om att mycket omfattande undersökningar för att finna andra lämpliga platser för luftvärnsskjutningar vid västkusten utfördes innan beslut fattades 1943 (prop. 334 — provisoriskt) och 1951 (prop. 109 — slutligt) om att förlägga luftvärnsskjutplatsen till Ringenäs. Resultatet blev att föredragande departementschefen 1951 konstaterade 'att Ringenäs är den enda lämpliga platsen på västkusten för luftvärnsskjutningar'. Hänsyn hade då tagits till både allmänna och enskilda intressen. Med hänsyn till de stora riskområden, som sträcker sig intill 2 mil från skjutplatsen, kan en sådan skjutplats i södra Sverige inte rimligen förläggas annat än vid kusten. Vid detta förhållande och med tanke på den omfattande exploatering, som skett sedan 1951 även på andra platser utefter västkusten, synes det nämnden helt realistiskt att räkna med möjligheten att nu finna någon plats vid västkusten, till vilken skjutningarna skulle kunna flyttas från Ringenäs. Nämnden nödgas därför konstatera att man även i fortsättningen måste avse Ringenäs som luftvärnsskjutplats.

Fastighetsnämnden och chefen för armén är emellertid ense om att chefen för armén skall fortsätta påbörjad utredning om möjligheterna att minska skjutningarna vid Ringenäs under sommaren — speciellt då sådana skjutningar, som visat sig särskilt störande för fritidsbebyggelsen i närheten. Å andra sidan vill nämnden med eftertryck framhålla nödvändigheten av att ytterligare bostadsbebyggelse inte medgives i närheten av Ringenäs.»

Fastighetsnämnden kommer att inom den närmaste tiden för Kungl. Maj:t redovisa resultatet av sin utredning.

Enligt vad utskottet under hand inhämtat har militärbefälhavaren för Västra militärområdet till chefen för armén redovisat möjligheterna att minska skjutningarna vid Ringenäs under sommaren. Enligt utredningen bedöms luftvärnsskjutning utan nämnvärda olägenheter kunna inställas tiden 15/6—15/8. Totalt skjutförbud för infanterivapen bedöms icke möjligt med hänsyn till utbildningsverksamheten vid I 16 och InfKAS. Det bedöms däremot möjligt att minska skjutfrekvensen med sådana vapen och därigenom begränsa störningarna för de kringboende. Utredningen granskas för närvarande i arméstaben.

Vid prövning av motionärernas förslag bör jämväl beaktas att de i motionerna aktualiserade förhållandena ingår i överbefälhavarens utrednings-

uppdrag jämlikt försvarsdepartementets ämbetskrivelse den 27 maj 1966. Enligt denna skrivelse åligger det överbefälhavaren att under medverkan av försvarsgrenscheferna och fortifikationsförvaltningen utföra vissa undersökningar rörande den nuvarande lokaliseringen av militära etablissemang med hänsynstagande till bl. a. den samhälleliga utvecklingen, framför allt tätorternas expansion.

Motionerna ifrågasätter, om ej skjutningarna vid Ringenäs skall kunna flyttas till annan plats än Västkusten. Även om man bortser från de betydande kostnader som detta skulle medföra har de av fastighetsnämnden gjorda undersökningarna visat att någon alternativ förläggning, som innebär mindre olägenheter än Ringenäs, icke kan uppbringas.

Med hänsyn till det anförda anser utskottet sig icke kunna biträda det föreliggande motionsyrkandet.

Utskottet hemställer

att riksdagen icke bifaller motionerna I: 190 och II: 245.

Stockholm den 7 november 1967

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström (s), Gillström (s), Einar Persson (s), Virgin (h), Birger Andersson (s), Ivar Johansson (cp), Kaijser (h), fru Wallentheim (s), herrar Söderberg (s), Ottosson (h), Per Jacobsson (fp), Rönnberg (s), Wååg (s), Thorsten Larsson (cp) och Nyman (fp); samt

från andra kammaren: herrar Bohman (h), Karlsson i Olofström (s), Almgren (s), fru Lewén-Eliasson (s), herrar Nihlfors (fp), Bergman (s), Mattsson (cp), fröken Olsson (s), herrar Lindholm (s), Källstad (fp), Blomkvist (s), Sjönell (cp), Petersson (h), Westberg (fp) och Gustavsson i Ängelholm (s).

Reservation

av herrar Söderberg (s) och Rönnberg (s), som anser att utskottet bort tillstyrka motionerna och att därför utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

»att riksdagen med bifall till motionerna I: 190 och II: 245 i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om utredning av frågan om annan förlägningsplats för skjutfältet i Ringenäs.»